

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologiæ Speculativæ Scholasticis Prælectionibus Et Exercitiis Accommodatæ Libri IV

Haunold, Christoph

Ingolstadii, 1678

XIII. Qualis Prædefinitio, seu Determinatio actûs non tollat libertatem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82733](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82733)

mi, quod facit ad inducendum effectum, vel disponendo, vel meliorando, quantum ad rationem causandi: quod utique convenit ipsi inductivo causæ, ad effectum pro priori naturæ præsupposito.

§6. Denique ostendo, quod si prædeterminatio & decretum prædeterminans dicatur ingredi actum primum, siue non, tamen non relinquat potentiam proximam indifferentem seu liberam ad actus oppositos. Esse indifferens pro priori naturæ ad actus oppositos, est non esse inimpedibiliter determinatum pro priori naturæ ad certum actum: atqui prædeterminatio physica, hoc ipso, quod inimpedibiliter præcedat pro priori naturæ, & ponatur in eodem signo, quo potentia deberet esse indifferens ad actus oppositos, non relinquit potentiam dicto modo indeterminatam, ergo non relinquit indifferentem. Unde non potest libertas indifferentiæ salvari per hoc, quod libertas causæ secundæ contineatur in libertate Causæ primæ, & prædeterminatio unice proveniat à Causa prima: nam etiam Visio Beatifica provenit, & confertur à Causa prima, quia tamen Voluntatem determinat, & rapit ad amorem sui objecti, ideo tollit indifferentiam proximam, seu libertatem à necessitate, solumque relinquit libertatem à coactione.

§7. Neque dicat Adversarius, esse disparitatem cum visione Beatifica, eod quod hæc non relinquat iudicium indifferenter proponens objectum oppositum amoris. Nam sicut per Visionem beatificam non relinquitur iudicium indifferens, sic per prædeterminationem physicam non relinquitur potentia electiva actus proximè indifferens: etiam si enim per hanc non tollatur cognitio sua ipsa oppositi, adeoque nihil immutetur ex parte actus directivi, immutatur tamen aliquid ex parte potentie effectivæ: & hac ratione proxima libertas indifferentiæ non tollitur intentionaliter, sed physice, propter prædeterminationem physicam.

CONTROVERSIA XIII.

LIBERTAS INVIOLATA.

Qualis Prædefinitio seu Determinatio actus non tollat libertatem.

§8. IN hoc titulo non proponit Adversarius novam difficultatem, quæ non abunde soluta sit in controversia 9. sed solummodo repetit synonymos textus, in quibus quia reperit verbum *Prædetermino*, statim putavit, Angelicum Doctorem loqui de *Prædeterminatione physica*, à P. Haunoldo lib. 1. n. 283. propter incompos-

sibilitatem libertatis negat. Priorem textum ex S. Thoma ad Annibaldum 1. dist. 47. q. Unica. a. 4. ita allegat. [Voluntate Dei, quæ est causa rerum, non solum res in esse producantur, sed etiam rebus producendis modum prædeterminavit: unde cum voluntas Dei efficaciter impleatur, oportet, quod res fiant, & eo modo fiant, quo Divina voluntas disposuit, disponit autem Deus, ut quædam fierent contingenter.] Verum hæc verba: *modum prædeterminavit*: non significant, quod actum liberum prædeterminaverit decernendo qualitatem ab arbitrio creato inimpedibilem, & inimpedibiliter connexam cum actu, per decretum similiter inimpedibile: sed tantum pariunt hunc sensum, quod DEVS prædeterminaverit, id est: decreverit, & præparaverit causam proportionatam rebus, nempe rebus necessariis præparaverit causam necessariam, & determinatam ad illas, contingentibus autem seu liberis præparaverit causam contingentem, & indifferentem ad actus oppositos: hanc explicationem ipse S. D. in suo textu clare expressit: quem Adversarius propterea corruptè tulit, & sui Sancti Magistri verba circumdedit, quæ tamen ego fideliter exscribam, ea sic sonant. [Voluntate Dei non solum res in esse producantur, sed etiam rebus producendis, modum, quo producantur, prædeterminavit. Unde cum voluntas Dei efficaciter impleatur, oportet, quod res fiant, & eodem modo, sicut voluntas Divina disposuit. Disposuit autem DEVS ad completionem Universi, ut quædam fierent necessario, & his NB. præparavit causas necessarias etiam secundas, quædam verò, ut fierent contingenter, & his NB. præparavit causas secundas contingentes: & ideo Divina voluntas rebus necessitatem non imponit.] Notet hæc ultima verba Adversarius: & advertat cum quali prædeterminatione à S. Thoma libertas salvetur, & quomodo ea non salvetur, nisi præparatur causa seu actus primus proximus indifferens ac imprædeterminatus, qui proinde suum modum operandi contingenter ac libere in se continet à Deo causatum, & ad operationem liberam præparatum.

§9. Adducit Adversarius ex quodam 11. a. 5. etiam hunc textum. à providentia Dei omnia esse prædeterminata. Verum hæc verba non a. 1. sed 4. habentur; & patet eorum sensus ex immediate dictis, sicut etiam horum verborum, contra Gent. c. 90. ubi S. Thomas exponens S. Damascenum inquit: *Damascenus dicit in secundo libro Orthodox. fid. c. 30. quod ea, quæ sunt in nobis DEVS prænotescit, sed non prædeterminat; exponenda sunt, ut intelligantur ea, quæ sunt in nobis, Divine determinationi non esse subiecta, quasi ab ipsa necessitatem accipientia.*

•••••

CON.